

Socialnämnden

Översyn av auktorisationsvillkor i kundvalet för familjebehandling

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till nya auktorisationsvillkor i kundvalet för familjebehandling. Villkoren gäller från och med 1 juli 2017 och tills vidare.
2. Socialnämnden ger social- och äldredirektören i uppdrag att under 2017 se över fördelningen och utformningen av ramupphandlad familjebehandling respektive familjebehandling som kundvalssystem.

Sammanfattning

Det nya förslaget till auktorisationsvillkor innebär förändringar inom främst personalens kompetens, tillgänglighet, antal samtal och målgrupp. Förslaget innebär även förändringar som ger mer likvärdiga definitioner och villkor för samtliga kundval inom sociala omsorgsprocessen.

Ärendet

Familjebehandling är en biståndsbedömd insats som beviljas till barn och unga som har behov av en förändring av familjens livssituation och beteende. Hela familjen ska vara i fokus för familjebehandlingen, som ska utgå ifrån familjens resurser. Målet med familjebehandling är att ge familjen egna redskap till att vidmakthålla positiva förändringar. Om barnet/familjen blir beviljad familjebehandling med en omfattning på upp till fem timmar i veckan max 6 månader väljer familjen själv anordnare. Familjebehandling följs kontinuerligt upp minst var tredje månad av en socialsekreterare. Kundval för familjebehandling är unikt i Sverige. Idag är 11 anordnare godkända i kundvalet.

Nacka kommun har kundval på insatsen familjebehandling sedan 2006. Villkoren reviderades senast 2012. Under hösten 2015 och våren 2016 genomfördes verksamhetsuppföljning av samtliga anordnare inom kundvalet familjebehandling. Utifrån oklarheter gällande tolkning av kommunens nuvarande villkor initierades en översyn.

Översynen har genomförts genom att samla in erfarenheter och synpunkter från anordnare, verksamhetsuppföljare och avtalsansvarig på sociala kvalitetsenheten, socialsekreterare, enhetschef, universitet samt jämförelse med andra kommuner som upphandlar denna tjänst samt forskning och information om tjänsten. Målet med översynen har även varit att få mer likvärdiga definitioner och villkor inom sociala omsorgsprocessen.

Kraven har därför förtydligats för:

- Uteslutning, registrering, ekonomisk ställning
- Lokaler, IT-system
- Verksamhetens ledning
- Överlåtelse av verksamhet
- Åtgärder vid brister

Översynen har inte gällt ersättningsnivåer, hur tjänsten används eller fördelningen mellan ramavtalsupphandling och kundval för samma insats. Inför att ramavtalet om familjebehandling går ut under 2018 föreslås en ny översyn för att belysa ovanstående område under 2017.

I översynen identifierades tre sakfrågor som var särskilt viktiga att lyfta, dessa presenteras nedan.

Personalens kompetens

Det har varit svårt för anordnarna att rekrytera personal då kommunens villkor har varit svårtolkade när det gäller vad som kan likställas med beteendevetenskaplig utbildning och grundläggande psykoterapi steg 1. I nuvarande villkor godkänner kommunen endast anordnare som har grundläggande psykoterapiutbildning från universitet. Fler familjebehandlare med många år inom yrket har läst grundläggande psykoterapi hos privata utbildningsanordnare innan denna kurs började ges av universiteten. Det finns exempel på oseriösa privata utbildningsanordnare men även på privata utbildningsanordnare som kan vara minst lika bra eller bättre än universiteten. Kravet för grundläggande psykoterapi har därför ändrats till att utbildningsanordnaren ska inneha examensrätt för psykoterapi¹.

Personer med psykologexamen ska ha kompletterande kunskap inom socialrätt.

Förändringen i villkoren gör att vi öppnar upp för flera familjebehandlare att bli godkända i kundvalet.

Kompetens inom HBTQ är önskvärt. Det finns verksamheter som HBTQ-certifierats genom RFSL. Certifieringen är dyr, mycket omfattande och svår att efterleva då den ska förnyas regelbundet. Översynen visar att det inte är möjligt att sätta detta krav på anordnarna då de flesta företagen är egenföretagare. Anordnarens kompetens om HBTQ ska däremot presenteras på kommunens hemsida.

---

¹ <http://www.riksforeningenpsykoterapicentrum.se/psykoterapi/ompsykoterapiutbildning.htm>

Tillgänglighet

Socialsekreterarnas erfarenheter gällande familjebehandlarnas möjlighet att ta emot nya familjer eller bedriva familjebehandling under sommarmånaderna har diskuterats. Ofta innebär sommaren långa väntetider för uppstart av insats och avbrott för familjerna i behandling vilket förlänger behandlingstiden. För att säkerställa längre uppehåll i behandlingen regleras tillgängligheten med tillägg att anordnaren får ha max fyra veckors sammanhängande uppehåll.

Dokumentation

Villkoren för dokumentation har ändrats till att efterlikna de krav som står i befintligt ramavtal för familjebehandling.

Ekonomiska konsekvenser

I översynen har inte checkbelopp ingått. Ingen förändring föreslås när det gäller checkbeloppen och förslaget beräknas inte få några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Kommunens socialnämnd är ytterst ansvarig för att barn får stöd och skydd om de riskerar en ogynnsam utveckling. Familjebehandling är den vanligaste insatsen i Nacka enligt 4 kapitlet 1§ Socialtjänstlagen för barn och unga. År 2015 beviljades ungefär 250 barn insatsen familjebehandling, varav drygt hälften fick insats genom kundvalet. Det är ytterst viktigt att anordnaren har den kompetens som krävs för att säkerställa att barnet och hela familjen får stöd i de behov som framkommer i en barnavårdsutredning. Det är även viktigt att det finns en mångfald av kompetenser som kan möta barnens och familjernas olika behov.

Bilagor

1. Förslag till nya auktorisationsvillkor för familjebehandling

Stefan Heinebäck
Chef
Enheten individ och familj

Emelie Berglund
Planerare/Utvecklare
Sociala kvalitetsenheten